

Molnos Ferenc

Hóember

Szánkózó domb aljában, — a családi rege szerint — a fényesre politúrozott csúszkák mentén cseperedett „hóemberré”. A telet, mondhatni, kint töltötte a szabadban. A házuk mögötti domboldalon kelt, feküdt.

Tele volt gyerekekkel a környék, de a falu távolabbi részeiből is idesereglett a nyughatatlan ifjúság. A birtokukba vett hatalmas kert, a pici, de zabolátlan patak szétterülő jege a réten, a lesiklás tudományát megkérdőjelező utca meredekje vonzotta a szórakozni vágyókat. Itt mindenki megtalálhatta a számára megfelelő lejtőt játékszere, tudása, bátorsága szerint. Kőrisfából barkácsolt rövid síléceiket bőrszíjjal erősítették lábukra. Csak álmodtak a gyári lécekről, a szakszerű kötésekről. Az erős, messze menő szánkónak itt nagy becsülete volt. Gyorsasági és távolsági versenyeket szerveztek. De ha csak egyszerűen léhulni akartak, előkerült a jószerével kormányozhatatlan gyalogszán. Halomban csimpaszkodtak rá, mint gerezdre a szőlőszemek, és siklottak a kiszámíthatatlan végkifejlet felé. Felszerelésük szegényes volta ellenére jól alkalmazkodtak a hóviszonyokhoz. Jegesre csiszolt lejtőn főnyeremény volt a patkós bakancs. A sarokra szegezett patkó, ha élére álltak, kitűnően helyettesítette a korcsolyát. Frissen hullott hóban a simára koptatott gumitalp csúszott a legjobban. Olykor százméteres csúszkát is vertek.

Édesanyja — mert nagyon kiviselte magát — egy fél napra eltiltotta a kinti örömeiktől. Nem volt szabad bakancsot húznia. Erre fogadalmat is tett neki. A kályha alatt száradó lábbeli gyorsan romló állapota is ludas lehetett a tiltásban. Kopott teniszcipőben fészkelődött a házban. Előtte varázslatos könyvek sora. De ezúttal oly távolinak tűnt a lomha Mississippi, Tom Sawyer a képtelen ötleteivel. Oly idegen volt Molnár Gábor csatangolása az Amazonas menti őserdőkben, vagy a szórakozott Paganel téblábolása Patagóniában. Figyelmét most más kötötte le.

Nem volt jó kilátás az ablakból a kinti eseményekre. S mert szüleinek előtt palástolni próbálta, mily nehezen viseli a büntetést, hát nem is nézelődött. De mint tengeralattjáró periszkópja, érzékszervei egyre a kinti világot tapogatták. Behalatszott a vidám gyermekzsivaj, a ház mögötti csúszkán sikló copfosok vihánco-lása. A kapu előtt elsuhanó ródlik surranó hangjából próbálta felmérni a sebességüket, beazonosítani pernahajder gazdáikat. A kinti eseményeket követte egyre.

Ház körüli teendőit végezte, nem figyelt rá a mama. Nem lehetett ezt tovább bírni. Kisurrant az ajtón. Gyorsan és nesztelenül távozott. Mint balkáni körtáncban a bocskort, a teniszcipőt sűrűn kellett kapkodni a frissen hulló hóban. Sapka nélküli kobakját, vékony szvetterét egy-kettőre csipkévé horgolták a pelyhek, majd vastag gyapjútakaróként beborították. Kései csatlakozását az önfeledt csa-



pathoz többszörös hévvel próbálta behozni. Túlzott lendülete sokszor meghempergette a ragadós, puha fehérségben. Minden esés új réteggel bélelte öltözékét, mely egyre vastagabb, merevebb lett. Súlyos páncéljában lelassultak a mozdulatai, energiái fogytán lucskossá ázott vékony vászoncipői legyökereztek. Már nem érezte a hideget. Csak állt a hóesésben. Nyomta, szorította fehér bőrtöne, gátolt mindenféle mozdulatot. Innen csak befelé nyílt út, hát elindult. A kinti világ, a domboldal, a gyerekhad eltűnt, elolvadt valami szürkességben. Már nem látta, halotta őket. Az emléke is eltűnt. Egyszerűen nem volt. Nem volt semmi. Nehéz bilincse is észrevétlenül lehullt. Szabad volt. Könnyű. Testtelen.

Társai nem észlelték szabadulását az anyag fogságából. Nem sejtették, miféle belső tájakon kószál. Őket a fehérbe fagyott, mozdulatlan alak ihlette meg. Mikor a lyukas fazekat a fejébe kanyarították, nem is csodálkoztak, hogy ő, mint Kőműves Kelemenné a falban, a beteljesülés nyugalmával állt tovább.

Anyja csak késve fedezte fel eltűnését. Egy darabig bizakodva várt, majd csak előkerül hamarosan, hisz lenge öltözetében messzire nem mehetett. S mire a gyanú felmerült benne, már hiába kémlelt a kerítésen át a szürkületben, apró csemetéjét nem találta a hóember körül nyüzsgő bolyban.

G. Szabó Ferenc

Álmodók

Ringat e karácsonymosolyú föld,
hogy elfelejtsd lyukas fogasodat,
talán a zavaros víz volt a bűnös-éhen maradtál,
az álmok álmatlanságában fagysz,
kín és csóknyelvek szürcsölik otthonod vérét,
kiszáradt torkod fölsebzí e léthorgony,
de füttyülsz a kalitkarácsok mögött,
az ajtók majdani kinyílásával doppingolod magad,
és veled van mindig az a meztelen gyerek
aki álmaival rég bemázolta a szigonyvégeket.
